

Landbrugsstyrelsen | Planter & Biosikkerhed
Nyropsgade 30, 1780 København V
Att: Kristine Bech Klindt

Danneskiold-Samsøes Allé 9
DK-1434 København K

E: edh@sortsejere.dk
W: www.sortsejere.dk
CVR: DK 11607837

3. august 2023

Høringssvar af udkast til ny forordning om produktion af og handel med Planteformeringsmateriale

Journalnummer: 23-3060-000016

Danske Sortsejere har gennemlæst forslaget til en kommende PRM i EU. Overordnet set ser Danske Sortsejere positivt på forslaget, som i, vores øjne er afbalanceret og nuanceret.

Danske Sortsejere er ved vores gennemlæsning faldet over en række punkter, som vi ønsker at gøre opmærksom på, herunder:

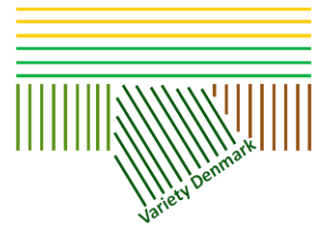
Manglende eller meget løse definitioner

På en række punkter mangler der definitioner eller disse er meget vagt formuleret, herunder f.eks. "Conservation Varieties», som under de nuværende regler er klart defineret, men som i det nye udkast også skal indeholde de såkaldte "local vareites". Danske Sortsejere mener, at det er afgørende, at disse dispensationer fra den generelle lovgivning er meget tydeligt defineret og afgrænset.

Ligeledes indføres muligheden for at sælge materiale direkte til slutbruger "Final Users", i de nuværende regler dækker dette over amatørgartnere. I lovforslaget til den nye frølov er disse ikke klart defineret, og Danske Sortsejere frygter derved, at der åbnes langt mere op for et ukontrolleret marked for handel af frø. Det er vi meget bekymrede over.

Sortsblandinger/salg før endelig certificering

I Danmark har vi over de seneste år set en meget stor udvikling i efterspørgslen på sortblandinger af bl.a. vinterhvede, det er kun muligt at producere disse blandinger, da vi kan blande sorterne inden endelig certificering. Ligeledes har vi i dag i Danmark systemet omkring Erstatningsfonden for sædekorn, som tillader salg inden endelig certificering. Med en forordning frem for et direktiv kommer der derfor direkte retspraksis i Danmark. Da tidsrammen mellem høst og såning af vintersæd i Danmark er meget kort, er det derfor afgørende, at vi fortsat har mulighed for både at markedsføre såsæd samt producere sortblandinger, inden der foreligger en endelig certificering. Samme problem vil opstå for andre nordeuropæiske lande, men da der er tale om et nordeuropæisk problem, er det afgørende, at Danmark gør opmærksom på denne del.

For sortsblandinger gælder der desuden i dag et krav om, at disse først kan godkendes, når videnskabelige eller tekniske erfaringer har vist, at blandingen er særligt velegnet til at begrænse udbredelsen af visse skadegørere. Dette element savner Danske Sortsejere i den nye lovgivning.

Heterogent Materiale

Heterogent materiale er først indført i økologiforordningen for at øge diversificeringen i økologien. Danske Sortsejere mener ikke, at dette hører til i den konventionelle del af branchen. Reglerne i PRM, sikrer en fuld sporbarhed, som ikke er eksisterende i reglerne for Heterogent materiale. Derfor mener Danske Sortsejere, at man enten skal bibeholde Heterogent materiale i økologiforordningen eller holde det som økologisk heterogent materiale i PRM'en. Danske Sortsejere er især urolige for, at der ikke kan sikres sporbarhed at heterogent materiale, som er frembragt ved brug af NGT, da, der stilles krav til dette i ny lovgivning for NGT.

Mængdekontrol med materiale, der kommer til markedet igennem dispensation, herunder heterogent materiale og bevaringssorter

Materiale, der sættes på markedet igennem disse dispensationer, skal begrænses på mængden. Dette gøres, bl.a. ved at skrive, at de skal markedsføres i små pakninger, dog er der manglende definitioner på, hvad en lille pakke er. For Heterogent materiale nævnes kompakker af 30 kg., men da en bruger blot vil kunne købe en palle af sække på 30 kg. er Sortsejeren undrende over om denne definition reelt begrænser den markedsførte mængde.

Perioden for sortsregistrering halveres

Danske Sortsejere synes, det er ærgerligt, at sortsregistreringen reduceres fra 20 år til 10 år. For visse arter, bl.a. i kartofler og hestebønner er opformeringstiden lang, og derfor er 10 år for kort en periode til registrering af disse arter. I de fleste medlemsstater foretages en løbende afprøvning (i DK via Landsforsøgene), hvilket sikrer at sorter kun dyrkes så længe de findes dyrkningsværdige ift. udbytte, resistens og kvalitet. Danske Sortsejere ser det således som unødvendigt at reducere registreringen fra 20 år til 10 år.

Lukkede systemer

I dag er der mulighed for markedsføring af sorter i lukkede systemer, hvor f.eks. en mølle vil kunne levere en ikke registret sort til en landmand og modtaget materialet igen. I dette scenarie ejer landmand ikke materialet, og der stilles derfor ikke de normale krav i sædekornslovgivningen. Denne mulighed er ikke beskrevet i PRM-forslaget. Med et øget fokus på plantebaserede fødevarer, tror Danske Sortsejere på, at det kan blive en hæmsko for udviklingen, hvis ikke der gives denne mulighed for nye, innovative plantearter eller sorter, der måske ikke kan klare sig i det store kommercielle marked.

Ny undersøgelse af bæredygtighed i værdiafprøvningen

Der stilles krav til bæredygtighedsundersøgelser i de nye værdiafprøvninger. Dette hilser Danske Sortsejere meget velkomment, dog anses det som vigtigt, at man indfører disse omkostningseffektivt, herunder er det især krav til f.eks. vandoptagelse og næringsstofudnyttelse, der kan være fordyrende og besværlige at levere kontere værdier for.

Landmand til Landmand handel med frø og sædekorn

Danske Sortsejere synes overordnet, det er en dårlig ide at indføre disse regler, da lovgivningen netop er sat i værk for at sikre at landmanden, både får den vare, han forventer, men også, at der leveres sygdomsfrit og sund udsæd. Certificeret udsæd er første skridt i en sund IPM-strategi, Sortsejerne frygter derfor, at dette kan lede til en øget spredning af ukrudt og sygdomme. Danske Sortsejere anser det som afgørende, at man ikke tillader denne handel med beskyttede sorter, som det også ligger op til i forslaget.

Sikring af den danske model omkring Tystoffefonden

Det fremgår ikke tydeligt af forslaget, at modellen omkring Tystoffefonden kan fungere under PRM-forslaget. Det er derfor afgørende at Landbrugsstyrelsen sikrer, at konstruktionen med plantenyhedsnævnet kombineret med Tystoffefonden fortsat kan fungere, som "competent Authority" og de nødvendige delegationsbestemmelser giver mulighed herfor.

Vi står klar til yderligere drøftelser af forslaget.

Emil Dalsgaard Hansen
Afdelingschef, Danske Sortsejere
edh@sortsejere.dk / +45 2962 1025